

સ્વામી વિવેકાનંદની રામ કૃષ્ણ પરમહંસ સાથેની એક રસપ્રદ પ્રશ્નોત્તરી (Q & A)

મૂળ અંગ્રેજીમાંથી ભાવાનુવાદ વિનોદ પટેલ

સ્વામી વિવેકાનંદ - મને ફાજલ સમય બિલકુલ મળતો નથી .
મારું જીવન ભાગ દોડ વાળું ખુબ જ વ્યસ્ત રહે છે .

-
રામ કૃષ્ણ પરમહંસ - તારૂં દૈનિક કામકાજ વ્યસ્ત રાખે છે .પરંતુ
તારી ક્રિયાઓ બાદ જે ફળ તને મળશે એ તારા કામના
કંટાળામાંથી તને મુક્ત કરશે .

સ્વામી વિવેકાનંદ - ગુરુજી, આજકાલ મારું જીવન ન સમજાય એવું આંટીઘૂંટીવાળું બની ગયું હોય એમ મને કેમ લાગ્યા કરે છે ?

રામ કૃષ્ણ પરમહંસ - વત્સ, જીવનનું પૃથ્થકરણ કરવાનું છોડી દે. એમ કરવાથી ગુંચવાણો પેદા થતી હોય છે .તું તો માત્ર જીવન જીવવાનું શરુ કરી દે..

સ્વામી વિવેકાનંદ - તો પછી આપણને સતત એક જાતનું અસુખ-દુખ કેમ વર્તાય છે ?

રામ કૃષ્ણ પરમહંસ - કેમ કે ચિંતાઓ કરવાની તને ટેવ પડી ગઈ છે .તને જીવનમાં કોઈ સુખ જણાતું નથી એનું કારણ એ જ છે .

સ્વામી વિવેકાનંદ- આ જગતમાં હમ્મેશાં સારા અને ભલા માણસોને જ શા માટે સહન કરવું પડે છે ?

રામકૃષ્ણ પરમહંસ - હીરાને- મણીને બરાબર ચમકાવવો હોય તો એને બરાબર ઘસવો પડે છે . અગ્નિમાં બરાબર તપાવ્યા વિના સોનું શુદ્ધ બની શકતું નથી .એવી જ રીતે સારા માણસો જીવનની વિપદાઓ -મુશ્કેલીઓમાંથી પસાર થતા હોવા છતાં એમનામાં કોઈ

પણ જાતની કડવાશ પેદા નથી પણ ઉલટું એમનું જીવન બહેતર બન્યું છે એવો અનુભવ કરે છે .

સ્વામી વિવેકાનંદ- તો ગુરુજી તમે એમ કહેવા માગો છો કે આવી અનુભવ મેળવવો ઉપયોગી હોય છે ?

રામ કૃષ્ણ પરમહંસ- હા જરૂરી છે ,દરેક દ્રષ્ટીએ જોવા જઈએ તો જીવનનો અનુભવ એ એક કડક શિક્ષક જેવો હોય છે.આ શિક્ષક શિષ્યને કોઈ પાઠ ભણાવે એ પહેલાં એની બરાબર કસોટી કરી લેતો હોય છે.

સ્વામી વિવેકાનંદ - ગુરુજી, જીવનમાં એટલા બધા કોયડાઓ વચ્ચે ઘેરાયો છું કે મને ખબર જ નથી પડતી કે હું કઈ દિશા તરફ જઈ રહ્યો છું ?

રામકૃષ્ણ પરમહંસ - વત્સ, એમ તું બહાર જ જોયા કરીશ તો તું કઈ તરફ જાય છે એની ખબર નહિ પડે. તારી ભીતરમાં દ્રષ્ટિ કર. તારી દૈહિક આંખોથી તો તું બાહ્ય દ્રશ્યો જોઈ શકીશ પણ તારું હૃદય- તારી આત્મિક આંખો- જ તને સાચો માર્ગ બતાવશે .

સ્વામી વિવેકાનંદ - ગુરુજી મને એ કહો કે સાચી દિશામાં પ્રયાણ કરવું એ વધુ દુખ આપે છે (ડંખે છે) કે જીવનમાં નિષ્ફળ થવું એ વધુ દુખ આપે છે ?

રામ કૃષ્ણ પરમહંસ - વત્સ, તારી સફળતાનો માપદંડ બીજા લોકો નક્કી કરે એને આધીન છે પરંતુ એક સંતોષ જ એક એવી ચીજ છે જેનું માપ તો તું પોતે જ નક્કી કરી શકે.

સ્વામી વિવેકાનંદ – ગુરુજી, જીવનના કઠીન સમયમાં પણ નવું નવું સત્કર્મ કરવાનો ઉત્સાહ કેવી રીતે ટકાવી રાખવો એ મને કહેશો ?

રામ કૃષ્ણ પરમહંસ - વત્સ , તું આજે ક્યાં સુધી આવી પહોંચ્યો છે એની તરફ હંમેશાં નજર રાખ નહિ કે તારે ક્યાં સુધી જવાનું છે એની તરફ. જીવનમાં તને જે કંઈક સારું પ્રાપ્ત થયું છે એ તને ભગવાન કૃપાએ મળ્યું છે એમ માની એનો પાડ માન અને જે કંઈ ખૂટે છે અને મેળવવાની ઇચ્છા છે એની ચિંતા છોડ.

સ્વામી વિવેકાનંદ- માણસો વિષેની એવી કઈ વાત છે કે જેનું તમને આશ્ચર્ય થતું હોય .

રામકૃષ્ણ પરમહંસ - માણસોને જ્યારે કોઈ પણ જાતનું દુખ સહન કરવાનું આવે ત્યારે પ્રશ્ન કરે છે "આવું મને જ કેમ ?" પરંતુ જ્યારે તેઓ જીવનમાં પ્રગતી કરીને સમૃદ્ધ બને છે ત્યારે કદી એવો પ્રશ્ન કરતા નથી કે "આવું મને જ કેમ ?" આ જ વાતનું મને મોટું આશ્ચર્ય છે .

સ્વામી વિવેકાનંદ : હું મારી આ જિંદગીમાં કેવી રીતે મહત્તમ ફળની પ્રાપ્તિ કરી શકું ?

રામ કૃષ્ણ પરમહંસ - જે પસાર થઈ ગયો એ ભૂતકાળ વિષેની ચિંતા કે શોક છોડી દે . તારી પાસે હાલ જે છે એ વર્તમાન કાળનો મનમાં વિશ્વાસ રાખી સામનો કરી તારું કાર્ય કર્યે જા . જે હજુ આવવાનો છે એ ભવિષ્યકાળ માટે મનમાં કોઈ પણ જાતની ચિંતા રાખ્યા સિવાય તારી જાતને એ માટે તૈયાર કર.

સ્વામી વિવેકાનંદ : ગુરુજી ,હવે આ મારો એક છેલ્લો પ્રશ્નનો છે . મને કોઈ કોઈ વાર એમ લાગ્યા કરે છે કે મારી પ્રાર્થનાઓનો મને કોઈ જવાબ મળતો નથી ,એવું કેમ હશે ?

રામકૃષ્ણ પરમહંસ- વત્સ, તું આ વાત જાણી લે કે એવી કોઈ પ્રાર્થના નથી કે જેનો જવાબ ના હોય.મનમાં શ્રદ્ધા -વિશ્વાસ

રાખીને તારા ભયને ખંખેરી નાખ. આ જીવન અગમ અને અગોચર છે એનો તારે તાગ મેળવવાનો છે.જીવન કઈ એવો મોટો કોયડો નથી કે જેને ઉકેલી ના શકાય .મારા આ કથન ઉપર વિશ્વાસ રાખ કે જો તમને સાચી રીતે જીવતાં આવડતું હોય તો જિંદગી કુદરતની એક અદ્ભુત ભેટ છે .

અંગ્રેજી ઉપરથી ભાવાનુવાદ - વિનોદ પટેલ

**Those who don't know Gujarati....Read
this original Text**

**A rare conversation between
Ramkrishna Paramahansa and
Swami Vivekanand**

-

**Swami Vivekanand:- I can't find free time.
Life has become hectic.**

Ramkrishna Paramahansa:- Activity gets you busy. But productivity gets you free.

Swami Vivekanand:- Why has life become complicated now?

Ramkrishna Paramahansa:- Stop analyzing life.. It makes it complicated. Just live it.

Swami Vivekanand:- Why are we then constantly unhappy?

Ramkrishna Paramahansa:- Worrying has become your habit. That's why you are not happy.

Swami Vivekanand:- Why do good people always suffer?

Ramkrishna Paramahansa:- Diamond cannot be polished without friction. Gold cannot be purified without fire. Good people go through trials, but don't suffer. With that experience their life becomes better, not bitter.

Swami Vivekanand:- You mean to say such experience is useful?

Ramkrishna Paramahansa:- Yes. In every term, Experience is a hard teacher. She gives the test first and the lessons afterwards.

Swami Vivekanand:- Because of so many problems, we don't know where we are heading...

Ramkrishna Paramahansa:- If you look outside you will not know where you are heading. Look inside. Eyes provide sight. Heart provides the way.

Swami Vivekanand:- Does failure hurt more than moving in the right direction?

Ramkrishna Paramahansa:- Success is a measure as decided by others. Satisfaction is a measure as decided by you.

Swami Vivekanand:- In tough times, how do you stay motivated?

Ramkrishna Paramahansa:- Always look at how far you have come rather than how far you have to go. Always count your blessing, not what you are missing.

Swami Vivekanand:- What surprises you about people?

Ramkrishna Paramahansa:- When they suffer they ask, “why me?” When they prosper, they never ask “Why me?”

Swami Vivekanand:- How can I get the best out of life?

Ramkrishna Paramahansa:- Face your past without regret. Handle your present with confidence. Prepare for the future without fear.

Swami Vivekanand:- One last question. Sometimes I feel my prayers are not answered.

Ramkrishna Paramahansa:- There are no unanswered prayers. Keep the faith and drop the fear. Life is a mystery to solve, not a problem to resolve. Trust me. Life is wonderful if you know how to live.

=====

Take each day as it comes, and live each day to the fullest.
